

سازمان حفاظت محیط زیست

معاونت محیط طبیعی و تنوع زیستی

دفتر حیات وحش و آبریزان آبهای داخلی

Persian Fallow Deer

گوزن زرد

Dama mesopotamica

مشخصات ظاهری

از راسته زوج سمان بوده و گوزنی است با اندازه متوسط که ارتفاع آن از ۹۵ تا ۱۱۰ سانتی متر و طول بدن ۱۵۰ تا ۲۴۰ سانتیمتر ، طول دم با موهای انتهایی ۲۰ تا ۳۰ سانتیمتر است وزن نر بالغ به حدود ۱۳۰ کیلو گرم رسیده و رنگ بدن بالغ ها با خالهای سفید در زمینه قهوه ای روشن (زرد متمایل به قرمز) و پهلوها از پشت کمرنگتر و متمایل به کرمی رنگ است

شاخ فقط در نرها وجود داشته و دارای قاعده قوی و ضخیم است و در بالای آن زائده کوتاه بالای چشمی روئیده (در مرال زائده بالای چشمی دوشاخه و بزرگتر است) در بالاتر شاخ بتدریج پهن و قسمت مسطحی شبیه کف دست تشکیل میدهد . طول جمجمه از ۳۴ سانتیمتر کمتر و پهنای زیگوماتیک از ۱۵ سانتی متر کمتر است در فک بالا دندان پیشین و نیش وجود ندارد و دندان های پیشین فک پایین در اندازه و شکل زیاد متفاوت هستند دندان های آسیا کوتاه و حجیم هستند .

زیستگاه

در جنگلهای نواحی گرم جنوب غربی ایران زندگی میکنند و روزها در انبوه درختان جنگل پنهان میمانند از گیاهان جنگلی و جوانه درختها تغذیه میکنند. در گذشته گوزن زرد در جنوب غربی ایران از خوزستان تا حدود کرمانشاه بطور فراوان وجود داشته است ولی در چندین ده سال اخیر تعداد آنها بسرعت کم شده و در حال حاضر تعدادی در دشت ناز مازندران و جزیره اشک واقع در دریاچه ارومیه زندگی میکنند در سالهای اخیر تعدادی به جنگلهای حاشیه کرخه و دز و تعدادی به استان ایلام و کردستان و فارس انتقال داده شده اند جمعیت آنها در کل کشور نزدیک به ۴۰۰ راس میرسد.

تولید مثل

در اواسط شهریور جفتگیری شروع میشود و نرهای قویتر با گرفتن تعدادی ماده تشکیل حرمسرا داده و نر های دیگر را از گله خود دور میکنند دوره آبستنی از ۲۵۰ تا ۲۶۰ روز متغیر است معمولا یک قلو میزایند و بچه ها در سن ۱/۵ سالگی بالغ میشوند و طول عمر آنها تا ۱۶ سال میرسد.

تهیه کننده : ممد رضا مسینی

با همکاری بخش پستانداران

دی ماه ۱۳۹۵

عکس: انباره گل حفاظت محیط زیست مازندران